

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:		Felelős szerkesztő:	Kiadó laptulajdonos:	Egyesszám ára 4 fillér.
Helyben: Negyedévre . . .	3 korona.	Rudnyánszky Gyula	László József.	Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Külföldre: Negyedévre . . .	12 .			Debrecen, Csapó-utca. Telefon 275.
Vidékire: Negyedévre . . .	5 .			
Külföldre: Negyedévre . . .	20 .			

Itt van Jellasics.

— június 17.

Hihetetlen eseményekről értesít a táviró. A bécsi udvar megizente a hadat a magyar alkotmánynak. Kész a hivatalos lap hadiparancsa, a mely egy pár hazátlan vállalkozót küldött leigázásunkra, rabláncra verésünkre, meghódításunkra.

Hihetetlen tapasztalás: a magyar alkotmány i-mét csak volt. Ennek tartalmát a magyar nemzet igaz akaratának respektálását úgy kidobták, mint Norvégiából a svéd királyt!

Mi lesz?

Az a hét politikai kalandor akar felettünk győzedelmeskedni? Mi lesz az eszköz, a hálóba kerítés? A mi gyengeségeink kihasználása? Vagy félelem érzetünk? Bizonyára nem.

Tehát csak a nyerselő!

Nem hallom még dübörögni a földet Bécs felől, pedig oly jó vezeték a mi földünk, a mely a mi sziveinkhez viszi a veszély hírét. Pedig ha erő lesz az eszköz, oly serget kell talpra állítani, a melynek mozdulata a föld közepéig hasson. Össze kell hogy szedjék még a japán csataterék muszka halottait is. Glédába állítani mind a hány rabszolgaság védője van a világ minden államának.

Aztán vajjon azonnal megkezd-e működését az ököl, a katona, a vértörvényszék és a hóhér? Az elaggott nyugdíjas tábornagnak lesz-e elég német szóra forduló magyarért háboruzó hadserege, börtönőre, hóhéra?

Rettentő sokra lesz szüksége! A mi legyürésünkre a lehetetlenül sok sem elegendő. Ha közlünk egyre-egyre ezer esik, akkor sem győznek le. Mert győzhetetlenek vagyunk. Az anyagi erő leverhet, de diadalmaskodni felettünk nem fognak. Mindent elvehetnek, kifoszthatnak, utcára dobhatnak, becsukathatnak. De semmi nélkül, kifosztottan, utcára dobottan és becsukva akkor is megmarad a mi meggyőződésünk. Szuronyok erdeje s börtönörök hadserege közepette is azt hisszük a boldegulásnak az az egyetlen utja helyes hazánkra nézve, a melyre mi ráléptünk. S a meggyőződés bacilussa a szuronyok vassába is beleeshetik.

A nemzet továbbra is csak meggyőződésével s rettenthetetlen, de biz-

tos célhoz vezető fegyverével: a jogsággal küzd. Anyagi erő nem áll rendelkezésére. A maga nagy bizalmában minden erő eszközét uralkodójának adta át. Jog szerint rendkívüli esetekben is önmagától tehetetlen, rendelkezni nem tud. A formális jog ezen vékony hártáját sem fogja atrepszteni, jogtalan tevékenység terére nem lép. Hasonló helyzetekben évszázados cselekvési programunk van. Batthyány Lajos formulázta: „Veszélyes körülményeink közt igen kevés frigyésre számíthatunk. De van egy támaszunk, melyre biztosan számíthatunk s ez a törvényesség ösvénye!” Nagyobb események idején sem léptünk le erről, e biztos sáncot most sem hagyjuk el.

És miért mindez a háborúság?

Évszázados elvakultság ismert s ismétlődő tünete, hogy a nemzettel szembeállnak a siker legkisebb reménye nélkül s a történelemnek rájuk nézve nincs tanulsága.

De miért, miért?

Bécsi jó urak nem gondoljátok-e, hogy egyedül a magyar nemzet az, mely természetszerűleg: fajánál, történeténél, földrajzi fekvésénél fogva nem táplálhat a Habsburg háztól való elszakadási vágyakat? S nem tudjátok-e, a mire az angol miniszter 55 évvel ezelőtt megtanítani akart, hogy minden talpalatnyi magyar föld, vagy minden egyes magyar elpusztítása a Habsburgok erőforrásának a csökkenése.

Nem érzitek-e, hogy a történeti eseményeket intéző gondviselés ezt az államot szánta arra a fényes szereplésre, hogy a Habsburgok keleti népek sorsát intéző uralkodói trónjává váljék?

Nem tudjátok-e, hogy a lelkünk egész hevével óhajtott nemzeti, katonai és gazdasági megerősödés csakis a dynasztianak használ?

Ti, a dynasztia érdekének jelszavával, szük felfogásu emberek, csatázatok a dynasztia valódi érdeke s a történelem megmásíthatatlan áramiránya ellen.

Sorsotok meg van pecsételve, olyat buktok, a milyent bukni csak ti szoktatok. Ez a cselekvés, ütés volt a megnyilatkozásban rejlő nemzeti akarral szemben. Ettől a perctől fogva a küzdelem több mint vágyainkhoz való ragaszkodás kérdése, mátlól fogva a

nemzeti becsület forog szóban. Mindenki vagy ezt védi, vagy gyáván, rutul elárulja. S az árulók száma nem szokott nagy lenni.

A nemzeti szellem az új Jellasicsot újból visszaveri.

S most azon alattvalói hódolat-teljes kéressel fordulunk a mi koronás, alkotmányunkra esküt tett királyunkhoz, a melylyel 1848-ban a másik Jellasicshoz intézett parancs megjelenésekor a magyar országgyűlés fordult elődéhez.

„Es most kívánja e nemzet, hogy Felséged a törvényhozást, nagy munkájában királyi méltóságának sulyával támogassa azon törekvésben, mely a haza megmentésére lévén irányozva, Felséged király trónjának épségben tartásával ugyan azonos.“

Korodi.

Politikai hírek.

— **Távozó államtitkárok.** Budapestről jelentik nekünk, hogy a Tisza-kormány felmentésével együtt valószínűleg a hat politikai államtitkár: Gromon Dezső, Graenzstein Béla, Zsilinszky Mihály, Sándor János, Serényi Béla gróf és Makfalvay Géza felmentése is be fog következni.

— **Az önálló magyar vámtarifa.** A képviselőház közgazdasági bizottsága tegnap délelőt Apponyi Albert gróf einöklésével ülést tartott, melyben megkezdte Kossuth Ferenc a képviselőház által elfogadott indítványával tárgyalását, mely szerint az 1903. évben benyújtott közös vámtarifa önálló magyar vámtarifává átalakítassék. Apponyi elnök a bizottsági tagok szivélyes üdvözlésével az ülést megnyitja és hön óhajta, hogy a bizottságnak alkalma legyen nagy fontosságú feladat érdemileg is elvégezhetni. Ezután átadta a szót az indítványt tevő Kossuth Ferencnek, kia bizottság által követendő utirányra és módzatokra nézve adta elő véleményét. Ezután megindult a vita, mely több napon át fog tartani.

A nagy válság.

— június 17.

A hivatalos lap tegnapi számának élén sem jelentek meg a várva várt királyi kéziratok. Pedig a politikusok már kíváncsian várják azokat. Tegnap még nem lehetett tudnivaljes pozitívással, hogy mikor kerül a nyilvánosság elé az új kormány kinevezése s így Justh Gyula se tudta megállapítani az új kormány bemutatkozásának napját. De ki

Gőzmosóda

Debrecen, Széchenyi-utca 42.

Telefon 323.

Gyűjtő-kocsi.

jelentette, hogy a képviselőházat nem is hívja össze mindaddig, amíg erre Fejérváry báró öt hivatalosan fel nem kéri. A hivatalos lap közléseit ő nem köteles irányadó tudomásul venni.

Fejérváry Géza báró tegnap délben Bécsből Budapestre érkezett s mint értesülünk — még a nap folyamán érintkezésbe lép Justh Gyulával.

Tisza István gróf tegnap nem utazott Bécsbe és nem is történtek dispoziciók az elutazása iránt. Ilyeténképen valószínűvé válik az a híradás, mely szerint a lelépő kormány elbucsztatása és az új kormány eskütétele nem Bécsben, hanem a budai várban fog lefolyni. A prognózis szerint ez vasárnap, de legkésőbb hétfőn délelőtt történik és három nappal később, tehát szerdán, de legkésőbb csütörtökön lesz a t. Házban való bemutatkozás.

A szabadelvűpárt kedden este értekezletet tart, hogy megszabja magatartását az elkövetkezendőkkel szemben. Az értekezlet megelőzi az intéző bizottság ülése, amely megszövegezi tulajdonképpen az elfogadandó határozati javaslatot. A koalíciós sajtóban olyan hírek merültek fel, hogy a szabadelvűpárt felbomlik.

Ebből egy szó sem igaz. A szabadelvűpárt még ma is egységesen kitart politikája mellett és a keddi határozat is egyhangú lesz.

Megcáfolják azt a hirt, mintha Károlyi György gróf a király személye körüli miniszternek volna kiszemelve.

A baloldalon nagy ellenszenvvel fogadják a Fejérváry kormány kinevezését. Alkotmány sértést látnak már a pusztá megjelenésében is és hogy kezeit legalább felfelé és a külföld felé megkössék, már a bemutatkozás napján bizalmatlanságot szavaznak neki. Ennek a módját a vezérő bizottság hétfőn este 6 órakor tartandó ülésén állapítja meg. A vezérő bizottság megállapítását az egyes pártok elé terjesztik s azután a szövetkezett ellenzék plénuma elé!

Kossuth Ferenc már a tegnap folyamán intézkedett, hogy hétfőtől kezdve az összes baloldali képviselők Budapesten tartózkodjanak. Ő maga Apponyi Albert gróf

és még több baloldali képviselő társaságában tegnap délután Nagybecskerekre utazott, ahol ma szombaton lesz a függetlenségi párt szervezkedő gyűlése. Innen az egész társaság Temesvárra utazik, a hol vasárnap délután szervezik meg a délvidéki függetlenségi pártot. Hétfőn Budapestre érkeznek.

Budapestről jelenti tudósítónk, hogy Fejérváry Géza báró délután négy órakor meglátogatta lakásán Justh Gyula képviselőházi elnököt, a kinél hosszabb időt töltött.

Justh Gyula a látogatás után megjelent újságíróknak kijelentette, hogy Fejérváry Géza báró hivatalosan tudatta vele, hogy az új miniszterium vasárnap a várban leteszi az esküt.

A hivatalos lap hétfőn rendkívüli kiadásban fog megjelenni és közli az új kabinet kinevezését. Fejérváry Justh Gyulával megállapodott abban, hogy szerdán az új kormány a képviselőházban be fog mutatkozni.

Késő éjjel jelenti tudósítónk, hogy Vörös László államtitkár bejelentette a szabadelvűpártból való kilépését.

József királyi herceg halála.

— június 17.

Minden nevezetes kérdést háttérbe szorít a József királyi herceg elhunyt felett érzett valóban nemzetinek mondható gyász. — El lehet mondani a költővel, hogy ravatala körül egy nemzet gyászban áll, mert a temetésben egy szívvel részt vesz az egész magyarság.

A temetésre vonatkozó híradások itt következnek:

A király meghívója.

Ő Felsége a király parancsából Szegedy—Maszák Aladár dr. kormánytanácsos ma délben megjelent Csáky Albin grófnál, a főrendiház elnökénél és Justh Gyulánál, a képviselőház elnökénél, hogy a Felső névben a magyar országgyűlés két házának elnökségét József főherceg temetésére meghívja.

provizorium alatt a köztisztviselői állás inkább a kenyérkereset pályája lett s a legreggibb nemesi családok helyén olyanokat találunk, a kik kénytelenségből a hazaáruló címmel is megbarátkoztak.

A hatvanegyes évek után a hontbozói járás főszolgabírája Mész Antal volt. A hivatalos ügyek ugyan sok gondot nem okoztak neki s mint a szó szoros értelemben vett bonvivant, mindennek inkább élt, mint a hivatalnok. Kártya, cigány, asszony s az elmaradhatatlan jó bor volt szive vágya s a bor volt az, a mi miatt sürű egymásutánjában mentek a panaszok az akkori főispánhoz, Koreskához, a ki őt egy szép napon Ipolyságra idézte.

Mész Antal annak a Blaskovics Páinak a négyes fogatán érkezett a megyeházába, a ki 1847-ben István nádort hatos fogatán Balassa Gyarmatról Vácra s 1857-ben a királyt — akkor persze eszázárt — Ipolyságról Balassa-Gyarmatra Stös fogatán nagy bravúrral vitte. A főispán, látva a főszolgabíró megérkezését, nem fojtathatta el csudálkozását s azt a megjegyzést tette a jelenvoltakhoz:

— Ugy látszik, itt nagy ur a szolgabíró.

Mész bekopogtatva a még mindig ámuló főispánhoz:

— Méltóságod beidézett, megjelentem, méltóztassék velem parancsolni.

A szertartás.

József főherceg hült tetemeinek átszállítása, kiterítése és eltemetése alkalmára a következő szertartás állapotot meg:

Átszállítás.

Az elhunyt Felső tetemeinek fogadására a magyarországi udvarnagy, az elhunyt Felső főudvarmester helyettese és két kamarása, valamint a szolgálattételre kirendelt udvari kíséret 1905. június 17-én, szombaton este 8 és fél óra előtt a déli vasut érkezési oldalán jelennek meg. A különvonat megérkeztekor a koporsó vitelére rendelt terem-szolgák és udvari lakájok belépnek abba a vasuti kocsiba, melyben a koporsó van, azt felemelik és a papságot követve, a beszentelésre kijelölt és megfelelően előkészített helyiségbe viszik. Darab- és lovas testőrök képezik az oldalkíséretet s azután a koporsó mellé állanak. — A magyarországi udvarnagy és az elhunyt Felső főudvarmester helyettese s két kamarása követik a koporsót, majd az előkészített imazsámolyokhoz lépnek. Az ezt követő beszentelés után a koporsót felemelik és azt, megtartva a kíséretnek a vasuti kocsiból való kivételénél követett rendjét, a halottas kocsira helyezik. A halottasmenet erre a következő sorrendben indul meg: két udvari lovas szolgálólámpásokkal, honvédlóvasság, mint előcsapat, egy udvari lovas, egy udvari főbiztos vívó kétfogatu udvari kocsis, egy udvari biztos lóháton, a két kamarást vívó kétfogatu udvari kocsis, a magyarországi udvarnagyot és az elhunyt Felső főudvarmester helyettesét vívó kétfogatu udvari kocsis, két udvari lovas szolgálólámpásokkal, a koporsót vívó halottas kocsis.

Ennek jobb oldalán hat darabant testőr nagy alabárdal, baloldalt pedig hat lovas-testőr kivont karddal, tiszteikkel; mindkét oldalon négy négy udvari szolgáló halad, ezután a halottas kocsis felügyeletével megbízott személyek, két udvari lovas szolgálólámpásokkal, egy kétfogatu, négy üléses udvari kocsis a főhercegi kamarai személyzettel, honvédlóvasság mint hátsócsapat. A menet mindkét oldalán honvédgyalogság képez mozgó sorfalat.

A menet a Déli Vasut érkezési oldalától az Alkotás utcán, Krisztina-köruton, Attila-köruton, Szent János téren, Attila-köruton, Palota-uton, Szent György-utcán és Szent György téren át vonul a várba. Az őrségek, melyek mellett a menet elhalad, szabályszerűen tisztelegnek.

A vár kápolnájánál a koporsót kamarai szolgák és udvari lakájok leemelik a halottas

A hazafias vármegye.

Az elnyomatás korszakából.

Nem sokan élnek már azok közül, a kik nemzetünk gyászos napjaira, a szerencsétlen elnyomatás korszakára, közvetlen megfigyelés alapján visszaemlékezneek.

Fájó szívvel látjuk azoknak pusztulását, kik ama válságos időkben meg tudták őrizni taji jellegüket, nemzeti önállóságukat s szembe mertek állani a hatalommal még akkor is, a mikor egyéni megélhetésük, a létkérdés forgott szóban. Mily nemes hév, a hazafiságnak puritán jelleme kellett ahoz, eldobni, megvetni a kínálózó hivatalt s hallgatni a nemzet szózatára, mely végig hangzott az országban: Csak hazaáruló fogadhat el köztisztviselői állást.

Hontmegye, mint mindig, az u. n. Schmerling-provizorium alatt is megtartotta függetlenségét, jóllehet be kell vallani, hogy nekik könnyebb volt dacolni, mert a megyei élet szereplői: a Majthényi bárók, Buóczok, Lukák, Laszkáriak, Pongráczok, Blaskovicsok, Ivánkák, Paczolaik, Majláthok, a fiágban kihalt Dacsók és Nedeckiek mind oly dúsgazdag emberek voltak, a kiket inkább a közügy iránt való lelkesedés, mint a kenyérkereset vitt a megyei életbe.

Ez az oka annak, hogy a Schmerling-

Koreska zavarában helyet mutatott a főszolgabírónak s kinos időköz után így kezdte:

— Kedves főszolgabíró ur, baj van!

— Nálam, hála Istennek semmi bajszólt közbevégyva Mész.

— No, hát hisz nem olyan nagy baj. De mégis azt mondják, hogy nincs minden rendben...

— Nálam rendben van minden, egyetlen egy restanciám sincsen.

— Igen, de úgy reggel meg ebéd után...

— Az nálam mindegy — vágott újra közbe — akár reggel, akár ebéd után, mindig rendben van a hivatalom.

— No, de úgy ebéd után, azt mondják, nincs mindig a maga helyén, szólt korrek, finom körül irással, a boriváshoz való hajlamát így akarván vele megértetni.

— Ez már más — felelt Mész Antal. Ebben már méltóságodnak teljes igazsága van. Mert valaha a bozói járásban Buócz Lajos, Bolgár Gábor nagybirtokosok voltak a főszolgabírák, ma meg Mész Antal. Valaha Kohári hercegek és Majthényi bárók voltak a főispánok, most meg méltóságod — hát bizony mi nem vagyunk a magunk helyén!

A főispán tovább nem bántotta a fő-

kocsiról, a papság fogadja és erre a vár kápolnájába vitetik. Előtte mennek: egy udvari biztos, az énekhar a Misererét énekelve, az egyházi segédlet a plébániai kereszttel, a királyi vár plébánosa infulával, egy udvari főbiztos. A koporsót oldalt két arcúra és két magyar testőr, továbbá két darabant- és két lovastestőr kíséri. Ezenkívül mindkét oldalt négy nemes apród halad égő viaszgyertyával. A magyarországi udvarnagyt és a többi kíséret követi a koporsót.

A ravatalra helyezett teteme beszentelese után mindenki távozik és a templomot bezárják.

Kiterítés.

Vasárnap, június 18-án reggeli 8 órától déli 12 óráig és délután 2 órától 5 óráig, azután hétfőn, június 19-én reggeli 8 órától déli 12 óráig, újból való beszenteles után, a közönség bemehet a várkápolnába a zárt koporsóban nyugvó tetemekhez.

A templom falai és az imaszékek feketével vannak bevonva, az oratóriumok feketével beagatva, az oltárok pedig az elhunyt Fenség címerével ellátott fekete lepellel beborítva. Az égő gyertyákkal körülvett ravaltal fekete posztó, azt a helyet pedig, ahol a koporsó van, aranyszövet fedi, föléje pedig fekete mennyezet borul. A ravatalon a hercegi korona, a főhercegi kalap, a kard, a kalpag, valamint az elhunyt Fenség rendjelei vannak bársonypárnákra kitéve.

A kiterítés ideje alatt a ravatal körül a testőrség áll díszőrséget, a papság, kamarai szolgák és udvari lakájok pedig imádkoznak. Mindkét napon 8—12 óráig a főoltáron halotti misék mondatnak, hétfőn június 19-én pedig 12 től 1 óráig szólnak a templomok harangjai.

Temetés.

Hétfőn, június 19-én délután 4 órakor lesz az ünnepélyes temetés. Ehhez a gyászszertartáshoz a főtjelzett óra előtt összegyűlnek a várkápolnába a miniszterek, a zászlósúrak, udvari méltóságok viselői, a magyar országgyűlés két házának elnökségei, a tábornoki kar, Budapest székesfőváros küldöttsége, néhány más küldöttség és az elhunyt Fenség főudvarmester-helyettese, két kamarása, valamint szolgaszemélyzete is elfoglalják a részükre kijelölt helyeket.

A tisztikar, valamint a többi küldöttség a belső várudvaron a vár kápolnája előtt helyezkedik el; ugyanitt helyezkedik el egy honvéd gyalogzászlóalj és egy honvéd lovaszászad.

Őcs. és apostoli kir. Felsege, valamint a cs. és kir. Fenségek a szertartás megke-

szolgabíró s örül, hogy szives kézzorítás-sal szabadulhatott tőle.

Ugyancsak a bozói járás egykori főszolgabírójáról szól a következő, nem kevésbé való történet.

Még a szabadságharc előtti időben történt, a mikor a megyék rendre megtagadták az ujoncjutalékok s Hont megye közgyűlése alkalmával kimondotta, hogy a mely szolgabíró az ujoncozást keresztül vezetni merészelné, a közgyűlés színe előtt felelősségre vonassék.

Az ügyek illetén állása mellett az akkori kormány Eötvös József báró volt közoktatásiügyi miniszterünk atyját kormánybiztosi minőségbe küldte ki Hont megyébe, a ki az ujoncozás keresztülvitelére először is Bozón jelent meg a főszolgabírónál.

Buócz Lajos főszolgabíró a kormánybiztos láttára szörnyű módon megszeppent s főhatalmában Ipolyságra sietett, hogy id. Majláthy László báró főispán tanácsát a teendőkre nézve kikérje.

— Tanácsom csak az lehet, szól nyugodtan a főispán, engedjen szabadfolyást s vezesse az ujoncozást.

Buócz követte a főispán tanácsát.

A következő megyei közgyűlésen szóba került az ujoncozás s az egyik bizottsági tag követelte a szolgabíró megbüntetését.

Buócz azonban nem kis ravasz-sággal a

dése előtt a felső négyszög sarokszalonjából a folyosón, a sirbolt-lépcsőn és sekrestyén át kísértetnek a presbiteriumban felállított helyeikre.

A ravatal két oldalán állanak a hat arcúre-testőr és hat magyar testőr tisztjeikkel, nyolc nemes apród; mögötte pedig négy kamarai szolga és nyolc udvari lakáj. Nyolc darabant testőr és nyolc lovastestőr tisztjikkal a templom oldalajta mellett fognak állani. A pontifikáló főpap a segédkező papsággal a ravaltal oldalt áll. Ezek után következik az ünnepélyes beszenteles, mire a kar a „Libera“-t énekl. Erre a koporsót fel-emelik és azt gyászimák között a templomon és kápolna udvaron át, ahol a korona-őrség áll sorfalat, a sirboltba viszik. Előtte haladnak: egy udvari biztos, a főpap a segédkező papsággal, egy udvari főbiztos. A főudvarmester helyettes és a két kamarás követik a koporsót. A testőrök és nemesapródok képezik a koporsó mellett az oldal-kíséretet, de a sirbolt bejáratánál úgy ők, mint a két biztos visszamaradnak. A sirboltban újból való beszenteles történik. Az imák befejeztével a főudvarmester helyettes átadja a várplébánosnak a fenséges halottat és azt gondjára bizza, mire a sirboltból mindenki távozik. Mialatt mindez a sirboltban megtörténik, a legmagasabb udvar elhagyja a templomot, amelyből azután a többi jelenvoltak is távoznak.

A m. kir. udvarnagyt.

Apponyi Lajos gróf magyarországi udvarnagyt tegnap este poroszsziléziai Dobranból visszatért a fővárosba. József királyi herceg temetésére.

A holttest elszállítása.

Budapestről jelentik nekünk: Fiuméből táviratozzák, hogy József főherceg holttestemét holnap, szombaton reggel hat órakor beszentelik és gyászkocsin az udvari vonatba helyezik. A vonat a holttestet Budapestre szállítja.

Készülődések Budapesten.

A temetésre nagyban folynak az előkészületek. Tegnap gyönyörű koszoru érkezett József királyi herceg volt osztály társaitól, a melyet a koporsóra fognak helyezni. Érdekes, hogy az ország cigány népe, a melynek valósággal királya volt az elhunyt királyi herceg, tömegesen érkezik a fővárosba.

főispán ellen irányította a fegyvert, mint a kinek tanácsára a kormánybiztos követelését teljesítette.

— Igen, felelte a főispán, igaz, hogy a szolgabíró urnak ezt mondtam, de tekintetes Karok és Rendek, ha nekem rossz tanácsot adnak, azt én el nem fogadom!

*

A negyvennyolcas előtti években a megyei szabadelvűpárt teljes erővel küzdött a kormányhoz szító pécsovics-párt ellen. A megyei közgyűlés alkalmával az elnöklő főispán mellett három-három konzervatívpartii főúr foglalt helyet.

Az akkori szabadelvű pártnak lelkes vezére egyik közgyűlés alkalmával heves támadást intézett a pécsovicsok ellen. Az elnöklő főispán, Ivánka kártyaszzenvedélyére célozva, gúnyosan oda szólt:

— Ivánka ur most is azt hiszi, hogy a kártyaszatlat mellett ül.

— No, tekintetes Karok és Rendek, vágott vissza epés szatirával Ivánka, ha én azt hinném, hogy most a kártyaszatlat mellett ülök, akkor bizonyosan azt mondanám — a pécsovicsok felé mutatva — Sieben von oben brennen.

Gáspár Ármin.

Különösen sok telepes cigány, a kik, hogy most állandóan egy helyen laknak, József főherceg fáradozásának az eredménye.

Vannak!

— június 17.

(gr.) Annyira hasonlít ez a mostani politikai hajcihő a hazárdjátékhoz, hogy önkéntelenül is ennek a mesterségnek a fogalomköréből vett szóval fogadjuk a Fejérváry kormány kinevezését.

A „vannak“ népszerű kifejezés a kártyajátékban, de hogy ilyen minisztereink vannak, az a politikai életnek fájdalmas bibéje.

Pedig vannak. Cimők szerint miniszterek, a valóságban azoaban királyi biztosak. Az önkényuralom álarcos báljának komédiái. Az alkotmányosság öltönyébe bujtak, de az osztrák lóláb kilátszik alul.

Tisztességes politikust, tekintélyes államtitviszviselőket, negyvenkét kosár után sem állíthatott Fejérváry fő kormánybiztos ur az ügyek élére. Állított tehát katonát, eladósdott embereket és nyugdíjra, címre éhes jelentéktelenségeket.

Szeretnők az új minisztereket tüzetesen bemutatni, de hajh! nagyobb részök annyira sem vitte, hogy a lekszikonok szolgáltatnának adatokat pályájuk szükkörű futásáról.

Fejérváry miniszterelnök ur három tárcát tölt be nagy közjogi és pénzügyi szakismereteinek értékesítése végett. Lesz miniszterelnök — ennek a tárcájába tömi be Verbőczyt, Deák Ferencet és Lustkandlt — lesz pénzügyminiszter — ennek a tárcájából szedi elő az állam törvényes felhatalmazások alapján gyűjtött pénzt és adja ki a törvény határozott tilalma ellenére és ő lesz végül a király körüli miniszter.

Ezen tárcája alapján világosítja fel majd a királyt a magyarországi állapotokról. — Nincs kétségünk, hogy mily irányban fog ez történni.

Hát a többiek? György Endre földmívelési miniszter. Debrecenből egyszer már kiverték a diákok. Az egyházkerület kétes büszkeséggel szemléli e magas polera való felvonulását. — Belügyminiszter Kristóffy József, volt főispán. Kereskedelmi miniszter Vörös László, egyetlen egy kiváló szakembernek mondható tagja az új kormánynak. Honvédelmi miniszter: Bihar tábornok. — Nomen et omen: Bihar, végzetes név a magyar alkotmányosság történetében. Igazságügyminiszter: Lányi Bertalan, nem régen még lipói tót fiskális. Kultuszminiszter: Lukács György. Kivánsiak vagyunk a tanügyi téren eszközözlendő nagy reformjaira. — Horvátminiszter: Kovácsévics Iván, a horvát-magyar kiegyezés jezsuitája.

Ezek vannak. De hát meddig lesznek?

Attól függ, ki lesz erősebb: a törvénytelen kormány, vagy a törvényeinek alapján kitartó ellenzéki többség?

Fejérváry báró először is pénzt, ujoncot kvótabizottságot és kereskedelmi szerződéseket kér. Ha úgy sejt, hogy nem kapja meg, még a bizalmatlansági szavazat előtt elnapolja a Házat, azért az erre vonatkozó királyi kéziratot a zsebében hozza. Ez simán fog menni, ha ugyan bemutatkozása alatt holmi erős közbeszólásokkal nem hozzák ki a sod-

rából. Mert akkor gorombáskodni fog, a mi-
nek következtében megismétlődhetik decem-
ber tizenharmadika.

Tessék neki törvénytelenül kormányozni
és birni a törvényhatóságok ellenállásával,
ellentállani a háborgó nemzetnek.

A jövőért felelnek majd a trón hűtlen
tanácsadói és a hazaáruló politika támogatói.

Tollhegyen.

Karcolatok.

— jun. 17.

Szükszavu hírek furesa dolgot jelente-
nek. A német és a magyar trónörökös össze-
külömböztek a berlini nászon. E miatt ma-
radt volna el uralkodónk képviselőjének, a
trónörökösnek hivatalos pohárköszöntője.

Imé a második generációt nem éli túl
a hármass szövetség. Az ifjonti ellenszenvet
tartósabbak az öregek rokonszenvénél.

Higye meg királyunk, hogy minden
egyébnél állandóbb, biztosabb szövetsége
néki a megbékélt magyar sziv!

*

Hogy az új miniszterek is leteszik az
esküt.

Eskü?

Hát van még az eskünek valamiféle
jelentősége a magyar alkotmányban?

*

Fejérváry báró szigoruan ragaszkodik
az alkotmányosságához. Ki is fogja jelteni
a törvényhozás színe előtt.

Olyan kijelentés lesz ez, mint mikor a
disznóköd irodalmi művek címlapjára er-
kölesös címet nyomtatnak.

A cím szép, a tartalom szennyes.

*

Haragszik a király. Mér mer' a ked-
vére cselekedtünk.

Döntést kívánt a nemzettől, az pedig
döntött. Hát mi ok van mégis a király ne-
heztelésre?

*

Az új tábornoki kormány alaphangja
lesz a generál bass. Magyarra fordítva: tá-
bornoki alhang.

NAPI HIREK.

Debreceni pereg.

— június 17.

Egészen hiteles forrásból beszélnek el nekünk
a következő históriát.

H-Nánásra érkezik a vonat.

Két juhászember várja. Az egyik megszólítja
a főkalauzt:

— Megtetszettek hozni a debreceni ujságokat?

— Hát aztán mit érdeklék kendeket az ujsá-
gvk? Tudnak legalább olvasni?

— A ki nem tud olvasni, elolvassa neki a
szomszédja. Mert ma minden becsületes magyar em-
bert érdekelnek az ujságok. . . . Éljen a kulicó!

Ez így történt szóról szóra. Jaj az intéző ha-
talmasságoknak, ha nem értik meg a nép hangu-
latát!

Éjfélfelé haza bandukolva hét, néha tíz mu-
latóhelyen is szól a zene.

— Sok pénz lehet Debrecenben, hogy ennyi
helyen telik muzsikára! jegyzi meg valaki.

— Van is pénz Debrecenben, hangzik a fele-
let, csak hogy nem azok muzsikáltatják magukat, a
kiknek pénzők van!

Az éjjeli cécók azt a pénzt nyelik el, a me-
lyik nincsen.

Öngyilkosság a kaszárnyában.

— június 17.

Tegnap este lövés zaja verte fel a Vil-
mos huszár laktanya csendjét. Egy élte vi-
rágában levő fiatal huszár agyonlőtte
magát.

Székely Gyula bősörményi illetőségű
fiu az öngyilkos. Körülbelül másfél éve, hogy
besorozták. Csendes jó magaviseletű katona
volt, csak az utóbbi időben változott meg
kedélyállapota. Veszekedő, elégedetlen lett és
senkivel sem fért össze.

Tegnap este is folyton nyugtalanzkodott.
Szinte dnrva, sértő magatartást tanusított
bajtársaival szemben, nagyon rossz kedvű
volt és mindenkibe erőszakkal belekötött,
aki eléje került.

Ugy fél 9 óra tájban dühösen kiment
a szobából. Alig telt el pár perc ezután és
hatalmas fegyver dörrenés hallatszott. A ka-
szárnya legénysége a lövés zajára összesza-
ladt és az illem helyen ráakadtak a szeren-
cesetlen közhuszárura, aki eszméletlenül vértől
borítva feküdt a falnak támaszkodva. Kezében
szorongatta a még füstölő karabélyt,
mellyel az öngyilkosságot elkövette. Rövid
néhány perc alatt kiszilveredett.

Amint a körülményekből is kitűnik a
boldogtalan katonában már régebben meg-
érlelődött a halál gondolata.

Amikor végső elkeseredéséből ösztön-
özve elhatározta magát terve keresztülvite-
lére és kiment a szobából egyenesen a fo-
lyosón felaggatott fegyverekhez lépett, azok-
ból levett egyet és agyonlőtte magát. Az
öngyilkosságot gugolva, a falnak dőlve kö-
vette el, a karabélyt agyát felfelé tartva, úgy
hogy a golyó, mely a mellén hatolt be az
egész felső testrészt keresztül járva, az alsó
testen jött ki és rögtön halált okozott.

Az öngyilkosság okáról tudomást nem
szerezhettünk. A katonai öngyilkosságok az
utóbbi időben feltűnő gyakran ismétlődnek
Debrecenben. Reméljük, hogy illetékes ka-
tonai hatóságok ennek esetleg mélyebben
fekvő okait szigorú vizsgálat útján kiderítik,
az ismétlődéseknek elejét veszik s így meg-
nyugtadják a nyugtalanzkodó közvéleményt.

— Debrecen és Hajdumegye Jó-
zsef kir. herceg temetésén. József főher-
ceg elhunytával az egész országot ért
mély gyászából Debrecen városa és Hajdúvár-
megye is ki veszi részét. A legmagyarabb
fenség temetésén úgy a város, mint a me-
gye képviselteti magát. Debrecen város ne-
vében Kovács József polgármester és Vecsey
Imre főjegyző vasárnap utaznak Budapestre.
A vármegyét Domahidy Elemér főispán fogja
a temetésen képviselni.

— Az esküdtképes egyének alap-
lajstroma. Debrecen város esküdtzéki ta-
gokat összeíró bizottsága az 1906. esztendőre
összeírta az esküdtképes egyéneket. A tör-
vény szerint az alaplajstromot közszemlére
teszik ki. Kovács József polgármester erre
vonatkozólag a következő hirdetményt teszi
közzé:

Közhírré tétetik, hogy Debrecen sz. kir.
város esküdtzéki tagokat összeíró bizottsága
az esküdtképesek alaplajstromát az 1906.
évre elkészítette, s hogy az alaplajstrom a
bizottság hivatalos helyiségében (Városház,
I. emelet 7. számú szoba) f. évi június hó
16. tól kezdve 15 nap alatt bárki által meg-
tekinthető és hogy az ellen, akár alkalmas
egyének kihagyása, akár nem alkalmasak be-
bejegyzése miatt, ezen 15 nap alatt, tehát

június 30-ig bezárólag, a hivatalos órákban
d. e. 9—11, d. u. 3—5 óráig bárki felszólal-
hat, valamint ezen felszólalásokra, melyek a
fent említett helyen színtén közszemlére fog-
nak kitétetni, július 1-től—8-ig bezárólag,
bárki észrevételeket tehet. A felszólalások és
észrevételek az összeíró bizottság elnökének
írásban nyújtandók be, vagy szóval előter-
jeszthetők. Debrecen sz. kir. város esküdt-
zéki tagokat összeíró bizottságától. Kelt
Debrecenben, 1905. évi június hó 13-án.

— Milyen időnk lesz? A Meteor je-
lenti: Az eső nálunk már nagyon is felesle-
ges, ahol a zivataros idő alkalmával bő esőt
kaptunk s így lesznek ezzel mindazon helyek
ahol ily eső volt. De van még az országnak
igen sok vidéke, a hol a szárazság állandóan
megmaradt. Ott e kiadó, jó csendes esőt
szívesen fogják venni. Nálunk az abnormális
szárazság átment abnormális szárazságba,
vagyis elkerültük a Scyllát s bejutottunk a
Charibdisbe, a mostani év végletekbe menő
jellege szerint, ami szintén csak a termények
kárára szolgál. A 24-iki csomópont is ned-
ves esős jellegű s akörül is sok a csomó-
pontunk még e hónapban, így most a tulsók
csapadéktól kell tartanunk, ha csak a ter-
resztrikus hatások nem fogják azt mérsé-
kelni, ami által épen oly jót tennének velünk
most, mint tettek rosszat akkor, amidőn a
gyengébb esős jellegű hatásokat megsemmi-
sítették s szárazságot hoztak elő.

— A jog- és pénzügyi bizottság-
ülése. Megirtuk a minap, hogy Debrecen
város törvényhatósága e hó vége felé köz-
gyűlést fog tartani, a melyen több igen
fontos városi ügy kerül elintézés alá. A köz-
gyűlés tárgyait előkészítendő a jog és pénz-
ügybizottság hétfőn délután ülést tart Do-
mahidy Elemér elnökle alatt.

— A debreceni kerület tanári köre
e hó 17-én, szombaton, d. u. 4 órakor évszáró
gyűlést tart a collegium kis tanácstermben.
A gyűlés tárgyai: Sárkány Lajos felolvasása
A bölcsélet tanításáról. Pénztárosi és titkári
jelentés. Tisztújítás.

— Eljegyzés. Bernáthfalvi Bernáth
Lajos és neje Bernáth Luiza leányát, Debre-
cen egyik legünnepeltebb szépségét, Gizellát
eljegyezte dr. makfalvi Barabási István.

— A kereskedő főnökök figyel-
mébe. A kereskedő tanoncok vizsgálatai
mind a négy osztályban f. hó 18-án vasár-
nap délelőtt 10 órakor kezdődnek. Az évszáró
ünnepélyt a bizonyítványok és jutalmak kiosz-
tásával f. hó 25-én vasárnap délelőtt 11
órákor tartjuk meg. Ugy a vizsgálatokra,
mint az évszáró ünnepélyre a tanoncok főnö-
ket ezennel tisztelettel meghívjuk. Keres-
kedő tanonciskola igazgatósága.

— A Csokonai-kör közgyűlése. Hol-
nap, vasárnap délelőtt fél 11 órákor lesz a
Csokonai-kör évi rendes közgyűlése. A köz-
gyűlésnek már évek óta nagyobb súlyt és
jelentőséget ad az a tartalmas, gondosan ki-
dolgozott jelentés, melyet dr. Tüdős János, a
kör főtitkára szokott előterjeszteni. A Cso-
konai kör tagjainak bizonyára ez alkalommal
is különös élvezetet fog nyújtani dr. Tüdős
János előadása, a mely nemcsak a multról
szokott számot adni, hanem programot is
foglal magában a jövőre nézve. A közgyű-
lést még a választás is érdekessé fogja tenni,
a választmánynak egy harmada ugyanis ki-
lép, azonkívül megüresedett két hely; össze-
sen 12 helyet kell betölteni, amelyekre a
választmány a kilépő 10 tagon kívül 5-uj-
tagot ajánl.

— A késelő diák büntetése. A múlt
hónap 20-án történt Lőcsén, hogy Mayer

Artur maturáns diák az utcán késsel mellbe szarta Szivniosz Sándor tanuló társát. A sebesült meggyógyult és mivel nem tett feljelentést Mayer ellen, bünyői eljárást sem indítottak. A tanári testület azonban kérdést intézett a kultuszminiszteriumhoz, vajjon Mayer Artur érettségi vizsgálatra hívható-e? A vallás- és közoktatásügyi miniszter, most döntött ebben a dologban. E szerint Mayer Artur tehet érettségi vizsgálatot, de a magaviseletből a harmadig fokot fogja kapni bizonyítványában.

— **Uj cigareta.** Julius 1-én új cigarettát hoz forgalomba a dohányjövédéki igazgatóság. Az új cigareta neve Duna lesz és alakjánál fogva valószínűleg nagy keresletnek fog örvendeni. A cigarettának ugyanis hosszu szopókája lesz. — Ezt a kedvelt és elegáns formát eddig csak külföldi szivaroknál használták és most kísérletet fognak tenni vele Magyarországon és Ausztriában is. — Jóllehet az új cigareta darabja csak 2 fillér, mégis igen kellemes ízű.

— **Hibaigazítás.** Pénteki számunk vezércikkének egy része helyesen így olvasandó:

„József ur királyi herceg volt, de immár halott királyi herceg. Nem szólít meg többé senkit a világon fejedelmi leereszkedéssel, nem szolgál pártfogolással, nem segít senkit sem primási, sem érseki, sem püspöki székbe. Talán az udvarnak is kedveskednek ezzel a bűnös maguk tartásával. Tüntetésnek vétetűék a nagy magyar királyi herceg után való bankodás, mikor nagyobb becsben állanak az éppen ellenkező színekkel versenyző nagy magas uraságok. Lesz még udvari bál, ekkor majd megjelennek ők teljes számmal.“

— **A békéltető bizottság ülése.** Az ipartestület békéltető bizottsága tegnap délután az ipartestület tanácstermében ülést tartott, melyen magánfelek vitás ügyei nyertek elintéztést.

— **Keglevich István gróf hagyatéka — csödben.** A párbajban elhalt Keglevich István gróf örökösei valószínűleg nem lesznek nevető örökösök. — És pedig azon oknál fogva, mert a hitelezők csödböt kértek a hagyatékra s azt a budapesti kir. törvényszék, mint a Budapesti Közlöny tegnapi számában látható, el is rendelte. Csödbiztos dr. Barthos Gyula kir. törvényszéki bírót tömeggondnok dr. Glückstahl Simon ügyvéd.

— **Betörések.** A tegnap ugyancsak gazdag betörési krónikákban. Három helyen is történt betöréses lopás a város külső részeiben, a hol bizony szomorú dolog, amint a körülmények mutatják, a közbiztonsági állapotok nem éppen megnyugtatóak. Kint, a várost körülvevő kertsekben az utóbbi időben alig van nap, hogy ne fordulnának elő a tegnapiakhoz hasonló esetek. Báthori Andrásné és Kardos Józsefné Uj mórtelepi lakosok lakásába tegnap délelőtt távollétük alatt betörő járt. A tettes, az egyik helyen az ajtót, a másik helyen az ablakot felfeszítve hatolt be a lakásba. A szekrényeket feltörte és az ott talált értékes tárgyakat és ékszereket ellopta. Báthori Andrásnétól egy 30 korona értékű aranygyűrűt, egy 24 korona értékű arany nyakláncot és még egyéb

tárgyakat, Kardosnétól egy 24 korona értékű tajték pipát emelt el a tolvaj. — Ugyancsak ebben az időtáiban követte el lopást Nagy Istvánné Mórtelep 79. szám alatti lakosnál. A tolvaj álkulcsal nyitotta fel a lakás ajtaját és egy női aranyláncot emelt el. A körülményekből az következtethető, hogy mind a három helyen ugyanaz a tettes működött. A károsultak állítása szerint szomszédjaik egy uriasan öltözött fiatalembert láttak a lakásaik körül ólálkodni. Valószínűnek tartják, sőt bizonyosra veszik, hogy az követte el a betöréseket. A rendőrség nyomozza.

— **Debreceni lóversenyek.** A most szombaton és vasárnap tartandó itteni lóversenyekre vonatkozólag a következő tudnivalókat közöljük: A totalisateur vezetését a versenyek mindkét napján Pallaghy Béla ur teljesíti. Ezen versenyek alatt a totalisateuron való fogadások 5 és 10 koronás és helyre fogadások 20 koronás tételekkel, csakis a versenynapokon a lóversenyterem felállított totalisateur-pénztáraknál eszközölhetők. A gyepe (tehát a nyergelő istállóhoz is) csak egyleti jelvényt vagy tribün előtti térre szóló belépti jeggyel lehet menni. De azért a sikeres pályán való közlekedésre a tribün előtti térre szóló jeggyel bírók feljogosítva nincsenek. A totalisateur pénztárhoz a gyepről egyenesen, míg a páholys zártzsek helyekről a tribün épületét kívülről megkerülve lehet jutni. Helyárak a falragaszokon és verseny-sorozatban részletesen vannak hirdetve. — **Kellemetlenségek** elkerülése végett felkérjük a versenyeken résztvevő közönséget, hogy belépti jegyét láthatólag viselni sziveskedjék. A belépti jegy kívánatra az ellenőrző közegnek előmutatandó. A versenyek kezdete mindenkor pontosan délután 2 és fél órakor. — **Hideg ételekről és hűsítőkről** az „Arany Bika“ szálloda előnyösen ismert vendéglőse fog gondoskodni. A helyi vaspálya vonatai (a Hatvan utcai vonalon) a versenyek alatt az „Arany Bika“ szállodától a lóvásártérig déli egy órától folytonosan közlekednek. A pályatért környező árkon keresztül törni, ültetvényeket és veteményeket rongálni és a gyepeket gázolni, büntetés terhe alatt tilos.

— **Akasztófahumor.** Egy orosz ujság közli ezt a szomorú viccet.

Két orosz paraszt beszélget egymással a cár legujobb ukáráról, a mely a botbüntetést törli el. Azt mondja az egyik:

— Hallottad, a cár elrendelte, hogy ezután ne verjenek meg bennünket!

A másik epésen válaszolja:

— Sokkal jobb volna, — ha a mikádó rendelkezne ezt el!

— **Megharapta a kutya.** Néhány nappal ezelőtt megirtuk, hogy egy Silberstein Giza nevű Széchenyi utcán lakó fodrász néf Szabó Mihály Erzsébet utcai hentes kutyája snlyosan megharapott. A rendőrség intézkedése folytán a veszedelmes ebet agyon verték és hulláját azt megállapítandó, hogy nem volt e valamilyen betegsége, felboncolták. A boncolást Hosszu ker. állatorvos végezte, aki a veszettség jeleit vélte észlelni a kutyán. Ugyanezért a megmárt leányt még a tegnap esti vonattal felszállították Budapestre a Pasteur intézetbe.

— **Verekedés.** A közeli Egyek községben nagy verekezés volt a napokban, melynek Vásáry Lajos, Vásári György és

Szabó Antal parasztlégények a főszereplői. A légények egy negyedik társukat, Rozsa Sándort kegyetlenül helyben hagytak. A nagybiru betyár névrokona napokig nyomta az ágyat a kapott ütlegek következtében.

— **Halálozások.** Az anyakönyvi hivatal halálozási hivatainál a következő halálozások jelentettek be: Nagy Ferenc ev. ref. 45 éves, Böszörményi Mihály ev. ref. 40 éves, Szigeti Erzsébet ev. ref. 67 éves, Nagy Lajosné ev. ref. 33 éves, Márkus Erzsébet ev. ref. 89 éves, Tóth Julianna r. katolikus 3 éves.

— **Lövöldözés szerencsétlenséggel.** Muszka Zsinku András nyiradonyi határbeli lakos a napokban valamilyen dolganak elintézése végett Hajdusámszonban járt. Ottléte alatt kölcsön kérte Kovács József odaváló lakos ismerősének forgó pisztolyát, melyvel időtöltésből nyakra före pufogtatott. Ezen veszedelmes szórakozása közben azán ellőtte egy Gondon Mihály nevű ember kezét. A hatóság a sebesült ember panasza folytán úgy a vigyázatlan lövöldöző, mint a pisztoly tulajdonosa ellen az eljárást megindította.

— **Az Amatőr.** Harmadik évfolyamát zárja le „Az Amatőr“ most megjelent 18 ik száma. Az Amatőr híven kitűzött programjához, kitűnő esztétikai és szakcikkeivel, szebbnél-szebb, igazán művészies illusztrációval fontos missiót teljesít egy — nálunk még kevésbé fejlett, de a külföldön már virágzó — új művészetnek meghonosítása, terjesztése és főleg művészi irányba való terelése tekintetében. Mint ilyen elsősorban a fényképezés híveinek, de — általános irányánál fogva — minden műbarátnak érdeklődésére is méltó. A most megjelent 18 ik számában is felette érdekes művészeti vita indul meg a felett, hogy lehet-e vajjon művészet a fényképezés, vagy sem? E vitára a Hét egyik utóbbi számában Marco álnév alatt megjelent és a művészi fényképezést támadó cikk szolgáltatja az alkalmat. Marconak — Márkus László író társunk — támadó cikkével szemben az Amatőr lelkes szerkesztője Kohlman Artur dr. ugyancsak védelmébe veszi a művészi fényképezést. Kivüle még Lakos Alfréd ismert karrikaturista és illusztrátor szólal meg hosszabb cikkben a művészi fényképezés mellett. E magas színvonalon induló vita a nagyközönségre is tartozik, mert az ősszel fővárosunkban egy nagy nemzetközi művészi fényképképzés nyílik meg, mely hivatva lesz végleg eldönteni, hogy igényt tarthat-e már a fényképezés is arra, hogy a művészetek közé sorozzuk, vagy sem. Az érdekes vitában Az Amatőr megfogja szólaltatni művészeink és műkritikusaink színe-javát, de hozzászólhat bárki, a ki erre indítatva érzi magát. A többi kitűnő cikkeken és a lap bő rovatain kívül számos gyönyörű hazai és külföldi kép tarkítja még e szép folyóiratot. — Az Amatőr előfizetési ára negyedévre 3 korona 50 fillér. Mutatványszámot ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal, ha ez iránt hozzá (Budapest, VII., Király-utca 89. szám alá) fordulnak.

— **LETZTER JOZSEF** fényképezési, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképképzés a műterem kapubejáratainál levő károkban.

— **Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene.**

Lithion tartalmu!

A singléri

Lithion tartalmu!

— **SZULTÁN-forrás**

hugyoldó és hugyhajtó hatássu.

Könnyen emészthető. Szénsavdus. Gyógyviz és üdítő ital. Szakorvosok előkelő betegek, vesebajoknál emésztési és légzési szervek hurutainál páratlan sikerrel alkalmazzák illetve használják.

Magyarország legolcsóbb gyógy-és élvezeti vizeinek egyike A SZULTÁN-forrás kivételösége. HOLENIA BELA, Eperjes

Kapható: Kontsek Gézánál Debrecen.

Ravasz esetek.

Tisza István nem fizet adót!

Ki a legjobb hazafi?

Minek is van bársonyszék a világon!

Tisza István gróf, mint a n. váradi lapok írják — rengeteg adóval tartozik és dacára, hogy fizetésre bizalmasan felszólították, kijelentette, hogy ő „csak azért sem” elvénél fogva, nem fizet adót, mert ex lex van. Mikor ezt a hírt elolvastam gyorsan vonatra ültem és Gesztre utaztam. Itt azonban már nem találtam, de a cselédség nem tudta hová utazott. Táviratoztam tehát Scherlock Holmesnek, aki jelenleg Budapesten időzik s bejelentettem látogatásomat nála. Budapesten találkoztam vele s mint-hogy Tiszát seholye találtam, Scherlock mestert kértem meg, hogy nyomozza ki Tisza hollétét. Az ügyes amerikai detektív felderítő körútra indult és a míg én egy kávéházban vártam az eredményt, elém topant mister Wattson s Holmes megbízásából jelentette, hogy Tisza Bécsben van s ott a nyomok szerint egy csapszékben Smolen Tónival habos sörbe fojtja a bársonyszéktől való válás okozta bánatát.

Drótnélküli léghajón Bécsbe utazván, fel is leltem a távozó miniszterelnököt. Letelepdedtem az asztalához.

— Kegyelmes uram, szeretnék önnel beszélni — kezdtem a szót.

— Mi baj fiatalember — szól Tisza

— Azt hallottam, hogy nem méltóztatik adót fizetni, igaz ez?

— Természetesen.

— És miért?

— Miért, mert ex lex van és addig nem is fizetek, a miniszterelnökség rám nem száll.

— Kegyelmes uram busul.

— Én, dehogyan. Csak fáj a válás. Hiszen kérem ön megért engem. Ugy látom nemesen tud érezni. Mielőtt többet is mondanék önnek, ki kell jelentenem, hogy drága hazám félreismert. Mindenki félre ismert. Hiszen kérem a zseniket végig nézzük és lapozzuk a . . .

— Kegyelmes uram ne lapozzuk a törvényt.

— Hát jó nem lapozzuk, de annyit mondhatok, hogy hazám népe csúnyán bánt velem. Én mást akartam, nem ezt.

— Hát mit akart kegyelmes uram?

— Én azt akartam, hogy Magyarország ne legyen az a Magyarország, a melyik ma. Tulajdonképpen ki akartam játszani Bécsben. Mert hiszen nálamnál igazabb, őzletlenebb hazafi nincs. A legvéresebb száju ellenzéki politikus nem Polónyi Géza, se Lengyel Zoltán, hanem én. Én első Tisza István! Persze ezt senki se vette észre, mert amilyen rossz politikus, olyan jó színész vagyok és palástolni tudtam független voltomat. Hát tudja kibocsájtottam azt az ugrai levelet. Tettem ezt azért, hogy felhívjam magamra az ország figyelmét.

— Az ország figyelt is. . .

— Jól tette így gondoltam én. Szóval, mit mondjam el az egészet. Fogtam egy sereg zsidót szereztem nekik nemességet. No itt már nevetnem kell. Tudja ezeket a zsidókat becsaptam, mert az ő nemesi levelük nem kutyabőr, hanem nyulbőr. Ez olcsóbb. Aztán feledhetetlenül tettem január 26-át. A mi kis pénz befolyt a bőrök árából belevertem ebbe az Istentelen vállalkozásba, sőt többet mondok, még gesztí birtokomra is kölcsönt vettem fel és összes készpénzemet ráköltöttem január 26-ra. Aztán mi lett a vége. Derék nemzetem a pénzt elfogadta és leszavazott az ellenzékre. Nagyszerűen csináltam a választást. Titokban sürgönyöket küldtem a főispánoknak ez állott benne németül:

— Lassen wir die Leute verdienen! Hiszen tetszik érteni. Hadd keressenek szegény magyarjaim. Elég az hozzá, hogy az

ellenzék többséget kapott. Tulajdonképpen a szabadelvű párt is ellenzék, de még most nem néhány nap múlva azonban már az lesz. Persze Bécsben balálra rémültek.

— Mit csinál ön István, szóltak hozzám. . .

— Semmit válaszoltam, csak egy kis bakot lőttem, de az nem baj, majd csak megleszünk valahogy. Aztán volt nekem egy

— Daruszörü . . .

— Dehogyan daruszörü egy barátom, hallhatta hírét, különben most utódom lesz. Ez a Fejérváry. Hát ez egy mesés alak. — Az öreg észrevett valamit, feljött ide Bécsbe és intrikált ellenem. Addig intrikált, de addig intrikált, a míg kiintrikált. No megállj Géza adok én neked. Kossuth Ferenc és Dezső báró, meg Duci gróf már tudják a tervemet. Én most tulajdonképpen csak a munkakönyvemet várom, már kiadják nem sokára, aztán hazamegyek Pestre. No aztán ott lesz csak ne mulass. Megállj Géza, majd szétütök én a héttagú bandádban. A Lloyd klubbot viszem a Royalba. Tudja mi az egy ember tudja mi az a szabadelvűpárt, nobát se egy embere, se a szabadelvűpárt nem lesz a háta mögött. Most csinálj valamit Géza. No csinálj ha tudsz.

— Nagyon érdekes kegyelmes nram terve.

— Ez még semmi, de a mi lesz. Majd jöjjön el a t. Háza ott fogja csak látni, hogy Tisza Istvánról, erről a Tisza Istvánról nem hiába mondták, hogy erős kezű: . . . Megállj csak!

— Hát most mért van itt kegyelmes uram!

— Mondtam már, hogy a könyvemet várom. Ez meg itt derék barátom a Tóni. Még Tóni is ellenzéki vezér lesz. Elcsábítottam a Burgból. Ugy-e Tóni?

— Ezt meg van igaz Kasamadiner!

— mondta Smolen.

— Kegyelmes uram, ajánlok valamit.

— Nos?

— Tonit megválasztatjuk köbökuton.

— Nagyszerű. Igeza van. Van még ugyan pénzem, de adót nem fizetek, hanem Tonira költöm. Legyen belőle magyar politikus

Hát mondja, van még ilyen hazafi az országban.

— Ninesen uram és én letorulok a nemzeti nagysága előtt.

— Köszönöm — mondotta Tisza, miután elénekeltte ezt a nótát:

Minek is van bársony szék a világon!

Mindezt nem felel — assa.

TAVIRATOK.

A Svéd király bosszúja.

Stockholm, június 16. Oszkár király tette határozta el magát. A norvég kormányának a fia esküvése érdekében üdvözlő sürgönyét felbontatlanul vissza küldte.

Elhunyt képviselő.

Bécs, június 16. Singer Frigyes képviselő szívzselhűdésben ma elhunyt.

Pusztító viharok.

Szatmár, június 16. Szatmármegye keleti részén tegnap óriási felhőszakadás volt mely több községben emberéletet is követelt áldozatul. A vetések elpusztultak és a somkúti járásban az árvíz egy vashidat és három fahidat elsodort.

Esztergom, jun. 16. Itt és a környéken óriási felhőszakadás volt. A jégeső elverte a vetéseket s a szennyes ár elöntötte a pincéket és boltokat.

A löcsei mandátum.

Budapest, június 16. A Kuria a löcsei mandátum ellen beadott petíció ügyében ma hirdette ki határozatát. E szerint a Kuria a

Hertelendy László mandátuma ellen beadott petíciót elutasítja.

A perzsa sah utja.

Lemberg, jun. 16. A perzsa sah ma délelőtt hagyta el Lemberget.

A japán-orosz háború.

Pétervár, jun. 16. A cárnak a tengerészeti osztályhoz intézet napiparancsa szerint Alexis Alexandrovics nagyherceg ő fenésege a maga kérésére kegyelmesen fölmentett haditengerészeti főparancsnoki és tengerészeti főnöki működésétől. A nagyherceg megtartja főtengernagyi és vezérhadsegédi és egyéb állásait és méltóságait.

Berlin, jun. 16. B Localanzeiger jelenté Tokióból: A hadbiróság a Bugoin-Strangeféle kémkedési ügyben Bugoin francia fregattakapitányt bűnösnek mondta ki, mostoha-fiát, Stranget pedig felementette.

Pétervár, jun. 16. A cár Alexis Alexandrovics nagyhercegnek a hajóhad vezetéséről való lemondása alkalmával kéziratban mondott köszönetet azon érdemeiért, a melyeket a nagyherceg 24 év alatt szerzett Oroszország tengeri haderőinek kifejlesztése körül.

Bécs, jun. 16. A Corr. Wilhelm híre szerint báró Fejérváry Géza tábornagy ma reggel innen Budapestre utazott.

London, jun. 16. Nebogatov admirális fogságában pillanatnyi elmezavarásban revolverrel öngyilkosságot követett el és súlyosan megsebesült.

Sztrájk Oroszországban.

Moszkva, jun. 16. Itt 200 mérnök tanácskozást tartott. A résztvevők elhatározták, hogy az első jelre csatlakoznak a politikai célokból kezdeményezendő sztrájkhoz, a melynek következtében a gazdasági, különösen pedig az ipari élet teljesen megállíthatatnék.

A szerb török konfliktus.

Konstantinápoly, június 16. A szerb követség közölte a portával, hogy a monaszteri szerb konzuli attasé ügyében adott elégtétel elegendő, azonban azt kérte, hogy azt írásbelileg adják meg, a mit a porta meg is ígért.

Bolgár csatározások.

Konstantinápoly, június 16. Tegnapelőtt Petraviciánál, 11 kilométernyire Egripalánkától nyugatra, az üszkübi vilajetben körülbelül 60 tagú bolgár banda egészen megsemmisült. A csapatok vesztesége 11 halott, köztük két tiszt és 11 sebesült.

Budapesti gabonatózsde.

(Déli zárlat.)

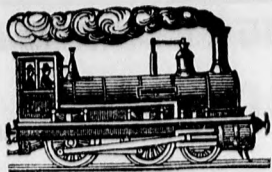
Budapest, június 16.

Buzakinál nagy vételkedv jó. Lanyha iránzat mellett 34000 métermázsa került forgalomba 15 fillérral olcsóbb áron. Egyéb gabonaneműek közül, tengeri változatlan, rozs 15, zab 5—10 fillérral olcsóbb, árpa lanyha. Idő: szép.

Buza októberre	15.64—66.
Ros októberre	12.74—76.
Zab októberre	11.04—06
Tengeri júliusra	15.08—10.
„ májusra	11.04—06.
Repece augusztusra	24.40—60

NYAVAJATORÉS!

Ki nyavajatorés, göres és más ideges állapotba szenved, kérjen iratot. Ingyen és bérmentve kapható a szabad. „Haityu gyógyszerár” által Majna-Frankfurt.

MAGYAR állam vasutak menetrendje

1905. május hó 1-től.

Debrecenből indul:

	óra	perc
Budapest felé (gyorsvonat) —	d. u.	4 46
Budapest felé (gyorsvonat) —	reggel.	8 57
Budapest — Nagyvárad felé —	d. u.	3 30
Budapest — Nagyvárad felé —	este	12 05
Szatmár — M.-Sziget felé —	d. u.	4 —
Csak Szatmár (gyorsvonat)	d. u.	6 55
Csak Szatmár (gyorsvonat)	este	8 24
Szatmár—M.-Sziget f. (gyorsv.)	d. u.	12 11
Miskolc—Kassa felé — — —	reggel	8 13
Miskolc—Kassa felé — — —	este	7 17
Szerencs—S.-A.-Ujhely Kassa f	d. u.	4 36
	reggel	5 35
	reggel	5 44
	d. e.	8 09
	d. e.	8 16
H-Böszörmény	d. u.	11 11
B.-Sz.-Mihály	d. u.	11 20
felé	d. u.	4 41
	d. u.	4 41
	d. u.	4 54
	este	7 —
	este	7 07
	reggel	4 35
F.-Abony felé m. á. vasutól	reggel	4 56
F.-Abony felé vásártérről —	d. u.	4 56
O.-Kócs—Polgár felé m. á. v. től	d. u.	5 16
O.-Kócs—Polgár felé vásártérről	reggel	9 35
Derecske—N.-Léta felé — —	d. u.	4 51
Derecske—N.-Léta felé — —		

Bpestre érkezik:

A reggel 8 ó. 57 p.-kor ind. gy. v.	d. u.	1 50
A déli 12 ó. 05 p.-kor ind. sz. v.	este	6 40
Az este 10 ó. 31.-kor ind. sz. v.	reggel	5 45
A d. u. 4 ó. 46 p.-kor ind. sz. v.	este	9 35

Budapestről Debrecenbe indul:

A d. u. 12 ó. 4 p.-kor érk. gy. v.	reggel	7 25
A d. u. 3 ó. 29 p.-kor érk. sz. v.	reg. el	9 —
Az este 6 ó. 29 p.-kor érk. gy. v.	d. u.	2 35
Az éjjel 2 ó. 24 p.-kor érk. sz. v.	este	7 —
(P.-Ladányig gy. v. átszállással)	este	9 15

Debrecenbe érkezik:

Budapest felől (személyvonat)	d. u.	2 29
Budapest—Nagyvárad f. gyorsv.	este	6 40
Budapest—Nagyvárad felől —	éjjel	2 24
Budapest—Nagyvárad felől —	d. u.	3 29
Csak P.-Ladánytól — — —	reggel	7 46
Csak Szatmár felől — — —	reggel	8 57
Szatmár—M.-Szigetről — —	d. e.	4 31
Csak M.-Szigetről (gyorsvonat)	d. u.	10 11
Csak M.-Szigetről — — —	este	6 43
Szatmár felől — — —	este	8 04
Kassa—Miskolc felől — — —	d. e.	8 19
Kassa—S.-A.-Ujhely--Szerencs	este	11 31

B.-Sz.-Mihály	vásártérre —	reggel	7 33
H-Böszörmény	mávasuthoz	d. e.	7 40
felől	vásártérre —	este	6 22
	mávasuthoz	este	6 28
	vásártérre —	d. u.	3 29
	mávasuthoz	d. u.	3 35

F.-Abony felől vásártérre —	d. u.	7 44
F.-Abony felől m. á. vasuthoz	d. u.	7 54
O.-Kócs—Polgár felől vás. tér.	reggel	5 25
O.-Kócs—Polgár felől máv.-hoz	reggel	5 35
Derecske—Nagy-Léta felől —	reggel	7 15
Derecske—Nagy-Léta felől —	d. u.	3 13

DONOGÁN ÉS SOMOSSY

Debreen, Kistemplombazár.

Menyasszonyi kelengye

Női divat

Külön szőnyeg osztály.

! • • • Fügönyök • • • !

Agy- és asztalterítők

! • • • Linoleum • • • !

Óriási raktár

THURZÓ FÜRED

házilag kezelt klimatikus gyógyhely.

Vizgyógyintézet

Szepes vármegye déli részén 572 méter a tenger színe fölött, pompás és nagyterjedelmű és fenyves erdő közepette Kitűnő forrásvíz. Allandó fürdőorvos dr. FANZLER LAJOS. Bőstilakása II. Mező-u 9

Évad: május 15-től, szeptember 15-ig

Vasúti állomás: Göllőbánya — Thurzófürdő. Posta és távirat állomás — Bővebb felvilágosítással szolgál a tulajdonos

Menesdorfer Károly, Göllőbánya.
Szepesmegye

MR. M. ROSE

Berlitzrendszerű

Nyelviskolája

Francia, Német, Angol nyelv és irodalom.

— Osztály és magánoktatás —

Külön uri-, hölgy- és gyermektanfolyamok.

Felvételek naponta d. e. 11-12,
d. u. 5-6.

Simonfi-utca 42 szám.

Nyilóvirágok, csokrok, koszorúk,

Legbiztosabb és legjobb vetemény és virágmagvakat, gyümölcsfák, díszcserjék, gömbákácfákat és más kertészethez vágó növényzetet csakis

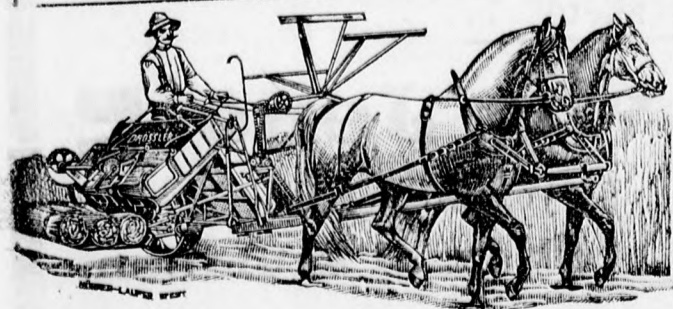
Paczelt János

műkertésznél.

Kossuth-utcai mag- és virágkereskedésében kaphatók.

Debrecenben.

Olcso ár és pontos szállítás biztosított.

Drössler Károly

cs. és kir. szabadalmazott gazdasági gépgyár Budapest VI, Váci-körút 59. — SZALLIT: Magánjáratok, Locomobilokat, teljes Gőzcséplőkészleteket, Gőzekekészleteket, „Milwaukee” Fűkaszalógépeket, Arató és Kévekörtőgépeket, legújabb szerkezetű „Rákóczy Drill” vetőgépeket és mindenféle egyéb gazdasági gépet szolid és tartós kivitelben. Árjegyzékkel és árajánlással kívánatra díjmentesen szolgálunk.

Lóverseny.

Belépti jegyek a június hó 17-én szombaton és 18-án vasárnap Debrecenben tartandó lóversenyekre Borsos Kata urhölgy (előbb Szent Királyi Tivadar) műiparáru kereskedésében (városház-épület) kaphatók. Az előjegyzet páholy és egyéb belépti jegyek bezárólag 15-ike estéig ugyanott kiváltandók, mert a ki nem váltott jegyek azon időn túl másoknak adatnak el. Az eladott jegyek többé vissza nem váltatnak. Ugyanott a tribün rajza tájékoztató szolgál.

Helyárak egy napra: Páholy (4 ülés) az első vagy a második sorban **16 korona**. Zártszék **2 korona**. Ülőhely **1 korona**. Allóhely **40 fillér**. **Belépti-jegy a Tribün előtti tere egy napra 6 korona, kétnapra 10 korona**. Tribün előtti tere szóló beléptijegy a tényleges szolgálatban levő katonatisztek, tiszthelyettesek és önkéntesek számára egy-egy versenynapra **4 korona**

Versenysorozatok (programok) Szent-Királyi Tivadar úr m. kir. dohány és szivar nagytözsdejében a versenynapok hetében 20 fillérért lesznek kaphatók. **Totalisateuron való fogadások 5 és 10 koronás** és helyre fogadások 20 koronás tételekkel, csakis a versenynapokon a lóversenyterén felállított totalisateur pénztáraknál eszközölhetők. Kellemtelenségek elkerülése végett figyelmeztetik a versenyeken résztvevő közönség hogy belépti jegyét láthatólag viselni sziveskedjék. A belépti jegy kivételére az ellenőrző közegnek előmutatandó. Ezen versenyek kezdete mindkét napon délután pontosan 2 óra és 30 perczkor. **Bővebben a versenyekre vonatkozó hirdetésekben értesülhetni.**

Uj műsor!

Uj műsor!

ANCELOTTI MULATÓ!

Villard csoport;
Humoristikus kádárok.

Les Arnoldi's,
A világ legkisebb erőművésze.
Joland és Montarell,
Tréfás egyensúlyzó művészek.
Dagma Dumbár.
(Ős-Budából:) angol excentriqu énekesnő.

Niklas Felka,
Ős-Budavár legkedveltebb énekes-
nő és táncosnője.

Körössy Zsófi,
nemzetközi énekesnő.

Vasvári és Bodrogi
uj kupléikkal.

Eladó házhelyek.

Vecsey-Bruckner-féle kegyes alapítvány folytán a debreceni ref. Egyház tulajdonát képező azon földterület, mely a hadházi-ut mentén az Apafy-utca és Ferencz József lovasági laktanya között fekszik, 300 négyszögöles házhelyekké földaraboltatván; e házhelyek mérsékelt áron s igen kedvező részletfizetési feltételek mellett eladók.

Értekezhetni Márton Imre egyházi ügyvédnél Piac-u. 44. sz. alatt.

Debrecen, 1905 április 20.

a debreceni ref. egyház
küldöttsége.

A legjobb arc-
szépitő szer a

SERAIL-ARCZKENŐCS,

mely az arcot tisztítja, fehériti és bársony puhává teszi.

Minden ártalmas alkatrész nélkül!

Serail-szappan. } Kitűnő toillet szappa-
Epe-szappan. } nok a kenőcs haszná-
o latához o

Serail-crème. nappali használatra.

Serail-puder. Kiváló finom arcpor
három színben, fehér, rózsás és erém
1 doboz ára 1 korona.

Serail-szájviz. A legjobb szájviz.

Kapható: *dr. Rothschnek V. Emil, Mihalovics István, Tóth Béla, Füleky Pál, Muraközi László, Balázs Ödön* gyógyszerész uraknál, valamint *Jósa és Jóna* urak droguerájában.

Továbbá a készítőnél: **ROZSNYAI MATYÁS** gyógyszerésztárában

Aradon szabadság-tér, valamint minden más gyógyszerésztárában.

Egy tégely ára
1 kor. 40 fillér.

Egy kis tégely
ára 70 fillér.

Legolcsóbb és legjobb sorsjegyek

3% Magyar Jelzalog Hitelbank nyeremény sorsjegyek.
3 huzás évenként: a legközelebbi f. é. június hó 25.
3 főnyeremény évenként 200.000, 100.000, 100.000 kor.
3% évente 6 korona kamat jövedelmezőség.

100 drb.

ily 3%-os magy. jelz. nyer. sorsjegy megvásárlására egy társaságot alakítottunk: 50 tag részére, oly formán, hogy minden tag

25 havi 10 frtos részlet befizetése ellenében,

jogot szerez, az időközi esetleges nyereményekre, a teljes befizetések után pedig 2 drb eredeti

3% magy. jelz. nyerem. sorsjegyre illetve nyeremény jegyre.

Csak rövid ideig fogad el előjegyzéseket a

Debreceni Ipar és Kereskedelmi Bank.

■ A legfinomabb likőrök ■
háziilag való előállítására valamint kitűnő zamatu
s kiváló jósága

■ Rhum és Cognac ■
háziilag való elkészítésére legalkalmasabbak a híres, angol

Likőr és Rhum kivonatok
melyek különböző fajokban és igen jutányos áron
szerzhetők be.

■ Mihalovits Jenő ■
„kigyó“ című gyógyszerésztárában
DEBRECENBEN, városházzal szemben.